

Victor Rebengiuc

Ce ochi să fi avut doamna aceea formidabilă care a lansat un dramaturg ca Horia Lovinescu, pe cînd o parte din obștea scriitoricească îl nega cu vehemență înclinațiile? Și un actor ca Victor Rebengiuc, pe cînd Institutul nici nu-l confirmase bine cu certificatul de absolvire, și o ușoară precipitare

în vorbire îi dădea, încă, un defect de dicție față de care mulți mai strîmbau din nas? Și cîți alți oameni de teatru, pe care ochiul excepțional în ceea ce au, mai ales, a deveni pe tărîmul acestei arte? Doamna Bulandra — căci despre dînsa este vorba — a văzut, cu siguranță, ziua de azi. Și cine știe ce a mai pus la cale pe acolo, pentru că cei pe care i-a văzut așa cum îi admirăm noi astăzi, nu i-au confirmat, pur și simplu, niște presupuneri individuale, ci mai cu seamă un țel general, o aspirație — aceea de a te desăvîrși complet pe drumul artei pe care ai ales-o, de a țînti piscurile de împlinire care să-ți dea personalitate și rang în domeniu.

Acum, Victor Rebengiuc este un actor de rang și personalitate. Rangul este o chestiune de stil — poți să-i dai rolurile cele mai mici sau cele mai importante, îl poți purta pe claviatura lirică a unei partituri, sau comică, sau cutremurător dramatică, și întotdeauna (nu se știe cum) va răzbi dincolo de personalaj o distincție pe care n-o poate avea oricine. Distincție pe care o explicăm prin trăsăturile de personalitate, dar n-o condiționăm de ele — altfel, ce bine ar fi să avem numai actori investiți cu sceptorul aurit!

O perfectă concentrare interioară, mai întii, care îl face pe acest actor să stabilească spontan, între el și parteneri, între parteneri și sală, o tensiune a gândului și a sentimentului dominant, fără echivoc. Privirea grea, pătrunzătoare, tonul care caută esența replicii, gestul stăpînit, econom, toate acestea sînt forma prin care se exprimă un fond serios, profund dramatic, reflex al unei interiorizări complexe, grave. Asociate cu distincția de care pomeneam, dau scilipiri regale în joc, ca cele obținute cîndva în majestuozul său Richard II. O vitalitate spontană, cuceriitoare și limpede, care antrenează întreaga-i făptură într-un joc de o irezistibilă plăcere a vieții, simplu și bogat. E explicația unor succese de așa-zisă compoziție, unde arta actorului a trebuit să se exerseze pe registre elementare, dar în limite de autenticitate. O inteligență a accentelor — pentru că, oricît ar părea de curios, părerea noastră e că Victor Rebengiuc nu este un actor de forță, ci un actor care știe să pună accentele. Că le pune cu o anumită forță, ca în neuitatul Pamfil din *Ziariștii*, și forța asta o apreciem noi, e cu totul altceva. E măiestrie.

C. P.